

1 Onderstreep het bezittelijk voornaamwoord.

- 1 Ties: Dat is mijn fiets.
- 2 Inger: Nee, jouw fiets heeft roest.
- 3 Juf: Lijken jullie fietsen zo op elkaar?
- 4 Ties: Nee, haar fiets heeft brede banden.
- 5 Inger: Ik zie zijn fiets al staan.
Daar staat hij.
- 6 Juf: Dan kan ons tochtje beginnen hè?

2 Vul het juiste bezittelijk voornaamwoord in.

- 1 Titia heeft een hemelbed.
Dat is haar bed.
- 2 Judith heeft een hoogslaper.
Dat is _____ bed.
- 3 Titia en Judith delen een grote kamer. Dat is _____ kamer.
- 4 Titia zegt: 'Ik trek hier een streep. Dit is _____ helft van de kamer.'
- 5 Judith: 'Wat doet _____ troep op _____ deel van de kamer? Ruim eens op!'

3 Wat past op de lege plek? Schrijf het op.

Kies uit: **ons** **onze**

- 1 Hier zie je onze tent.
- 2 Vlak erachter begon _____ bos.
- 3 Daar hadden we het avontuur van _____ leven.
- 4 Er kronkelde een slang om _____ benen.
- 5 Ze hoorden _____ gegil tot in het dorp.

Dit ga je leren

Je leert wat **bezittelijke voornaamwoorden** zijn en hoe je ze gebruikt in een zin.

Dit moet je weten

Een **bezittelijk voornaamwoord** geeft aan van wie iets is of bij wie iemand hoort.

	enkelvoud	meervoud
1 ^e persoon	mijn	ons
2 ^e persoon	je/jouw	jullie/uw
3 ^e persoon	zijn/haar	hun

Dit is **mijn/ons** huis. → 1^e persoon

Dat is **je/jouw/jullie/uw** hond. → 2^e persoon

Hugo is **zijn/haar/hun** vriend. → 3^e persoon

- ★ 1 Onderstreep de persoonsvorm.
Er staan er twee in elke zin.

- 1 We gaan naar de schooltuin waarin jullie groentes verbouwen.
- 2 Iedereen moet altijd mee, tenzij je ziek bent.
- 3 Tuinieren hoort erbij, omdat je ervan leert.
- 4 Je draagt oude kleren, want je wordt vies.
- 5 We gaan op pad zodra iedereen zijn jas aanheeft.

- ★ 2 Kleur de hoofdzin.

- 1 ~~Merel schoffelt haar perk~~, zodat de grond los wordt.
- 2 Als ze een regenworm ziet, slaakt ze een gil.
- 3 Spijker stapt naar haar toe, want hij wil de pier wel weghalen.
- 4 Omdat ze dat zelf niet durft, knikt Merel dankbaar.
- 5 Even later rent ze voor haar leven als Storm met de pier achter haar aanzit.

- 3 Zet een streep tussen de hoofdzin en de bijzin.
Onderstreep daarna in beide zinnen de persoonsvorm.
Omcirkel het onderwerp in beide zinnen.

- 1 (je) moet groentes eten / zodat (je) gezond blijft.
- 2 Het boeit me niet of je de broccoli niet lust.
- 3 Vind je groentes vies omdat ze in de grond groeien?
- 4 Aardappels groeien ook ónder de grond en je houdt wel van patat.
- 5 Je mag alles door elkaar prakken zodat je de broccoli niet meer proeft.
- 6 Ik pak de ketchup voor je als je het bord maar leegeet.

Dit ga je leren

Je leert het verschil tussen een **hoofdzin** en een **bijzin**.

Dit moet je weten

Een samengestelde zin bestaat uit twee of meer deelzinnen elk met een eigen persoonsvorm. Deelzinnen kunnen hoofdzin of bijzin zijn.

- In de **hoofdzin** is de persoonsvorm het eerste of tweede woord.
- In de **bijzin** staat de persoonsvorm achteraan of bijna achteraan.
- De bijzin zegt iets over de hoofdzin.

Joris vraagt of je morgen nog komt.

Joris vraagt. → **hoofdzin**
of je morgen nog komt. → **bijzin**

1 Onderstreep het lijdend voorwerp. Je vindt het door antwoord te geven op de vraag.

- 1 Meggi pakt haar rugzak.
Wat pakt Meggi?
- 2 Ze propt er kleren en spullen in.
Wat propt ze erin?
- 3 Haar portemonnee steekt ze in haar zak.
Wat steekt ze in haar zak?
- 4 Ze heeft een briefje geschreven.
Wat heeft ze geschreven?
- 5 Haar ouders zullen het briefje wel vinden.
Wat zullen haar ouders vinden?
- 6 Meggi doet zachtjes de deur dicht.
Wat doet Meggi zachtjes dicht?

Dit ga je leren

Je leert hoe je het lijdend voorwerp in een zin herkent.

Dit moet je weten

- Het lijdend voorwerp is het wat-deel in de zin.
- Het lijdend voorwerp doet zelf niets, maar ondergaat wat het onderwerp en gezegde samen doen.
- Je vindt het lijdend voorwerp door te vragen: wat (of wie) + gezegde + onderwerp?

Jan speelt gitaar.

Wat + gezegde + onderwerp?

Wat speelt Jan? → gitaar

2 Onderstreep het lijdend voorwerp. Stel de vraag: wat (of wie) + gezegde + onderwerp?

- 1 Meggi pakt haar tas.
- 2 Ze zoekt haar mobieltje.
- 3 Meggi heeft een doel.
- 4 Haar vriendin vertelde haar slecht nieuws.
- 5 Meggi beloofde hulp aan haar vriendin.

3 a Schrijf de juiste vraag op om het lijdend voorwerp te vinden.

- 1 Meggi moet een verre reis maken.

Wat moet Meggi maken?

- 2 Pas in de middag ziet ze haar vriendin.

- 3 Haar vriendin bezit een grotere rugzak.

- 4 Op het station nemen ze de trein.

- 5 Samen kunnen ze de wereld wel aan.

b Onderstreep in elke zin van opdracht 3a het lijdend voorwerp.

★ 1 Onderstreep de Engelse leenwoorden.

- 1 'Cool,' zegt mijn nicht.
- 2 'Het is uitverkoop, ga je mee shoppen?'
- 3 Mijn nicht houdt van vintage.
- 4 Ik koop een nieuwe jeans.
- 5 Daarna gaan we naar een snackbar.
- 6 We nemen elk een milkshake.

Dit ga je leren

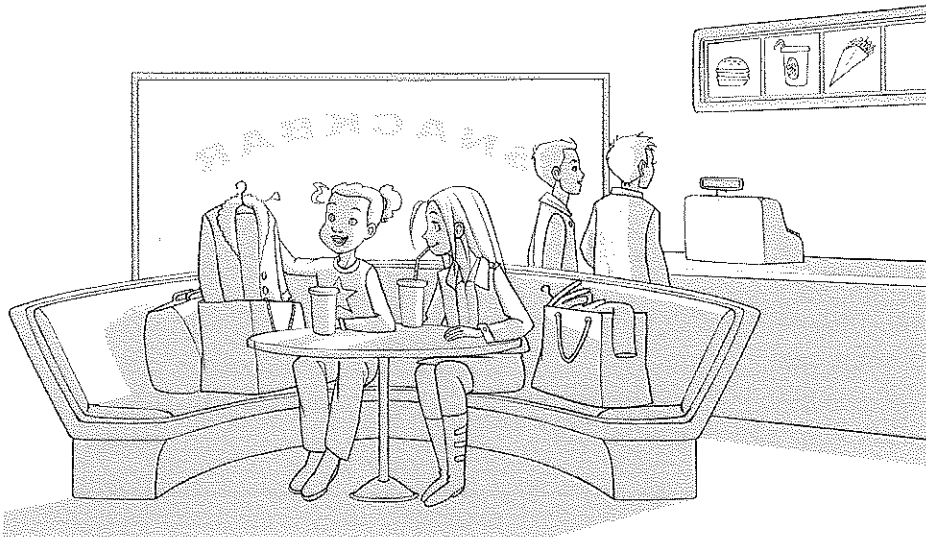
Je leert **leenwoorden** herkennen in een zin.

Dit moet je weten

- Een **leenwoord** is een woord dat we uit een andere taal hebben overgenomen.
- Je schrijft het vaak op een andere manier dan je het uitspreekt.

computer, feedback → uit het Engels

bagage, maillot → uit het Frans

★ 2 Onderstreep het leenwoord. Schrijf erachter of het woord uit het Engels of uit het Frans komt.

- 1 Mijn nicht heeft een au-pair. *Frans*
- 2 In het weekend is die vrij. _____
- 3 Mijn oom heeft een auto met chauffeur. _____
- 4 Die draagt een cap met een embleem. _____
- 5 Mijn tante is een echte lady. _____
- 6 Vroeger had ze een gouvernante. _____

3 Onderstreep het leenwoord. Trek een lijn naar de taal waaruit dit woord geleend is. **Let op:** in zin 3 staan twee leenwoorden.

1	Mijn oom en tante zitten in een <u>tearoom</u> .	• Frans
2	Hij bestelt een cappuccino, zij een thee.	• Duits
3	Zij neemt er een petitfour bij, hij een toastje met zalm.	• Italiaans
4	Hij leest de krant, zij maakt een sudoku.	• Engels
5	Die lukt niet, er staat überhaupt geen 5 in.	• Japans